

ชื่อวิทยานิพนธ์	การศึกษาพฤติกรรมในการอนุรักษ์แม่น้ำบางปะกง ของประชาชนในจังหวัดฉะเชิงเทรา
ผู้วิจัย	นายสมยศ แก้วโมรา
ปริญญา	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา
ปีการศึกษา	2548
ประธานกรรมการที่ปรึกษา	ดร.อำนวย ปาอ้าย
กรรมการที่ปรึกษา	ผศ.สมศักดิ์ ยิ้มแฉ่ง

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมในการอนุรักษ์แม่น้ำบางปะกง ของประชาชนในจังหวัดฉะเชิงเทรา รวมทั้ง ปัญหาอุปสรรคในการอนุรักษ์แม่น้ำบางปะกง กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนในจังหวัดฉะเชิงเทรา ซึ่งมีบ้านเรือนตั้งอยู่สองฝั่งแม่น้ำบางปะกงและมีระยะห่างจากแม่น้ำบางปะกงถึงบ้านไม่เกิน 500 เมตร ครั้วเรือนละ 1 คน จำนวน 388 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมี 4 ตอน การวิเคราะห์ทางสถิติ โดยใช้ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าร้อยละ การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และการทดสอบตามวิธีของ เซฟเฟ

ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนในจังหวัดฉะเชิงเทรา มีพฤติกรรมในการอนุรักษ์แม่น้ำบางปะกงโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ประชาชนในจังหวัดฉะเชิงเทราที่มี เพศต่างกัน มีกลุ่มอายุต่างกัน มีอาชีพต่างกัน และมีระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการอนุรักษ์แม่น้ำและแหล่งน้ำต่างกัน พบว่าพฤติกรรมในการอนุรักษ์แม่น้ำบางปะกงโดยรวมแตกต่างกัน ส่วนประชาชนในจังหวัดฉะเชิงเทรา ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน พบว่า มีพฤติกรรมในการอนุรักษ์แม่น้ำบางปะกงโดยรวมไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยคือ หน่วยงานและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องควรร่วมกัน กำหนดนโยบายวางแผน กำหนดกิจกรรมที่เป็นรูปธรรมในการรณรงค์ ส่งเสริมประชาสัมพันธ์ ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์แม่น้ำและแหล่งน้ำที่ถูกต้อง ควรมีการเข้มงวดกวดขันในการใช้กฎหมาย รวมทั้งหน่วยงานของรัฐ องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น ที่เกี่ยวข้องควรเร่งรัดดำเนินการจัดสร้างระบบบำบัดน้ำเสียรวม เป็นการบำบัดน้ำเสียจากชุมชนก่อนที่จะปล่อยลงสู่แม่น้ำบางปะกง เพื่อสนับสนุนส่งเสริมให้ประชาชนในจังหวัดฉะเชิงเทรา มีพฤติกรรมในการอนุรักษ์แม่น้ำบางปะกงอย่างถูกต้องมากยิ่งขึ้น

คำสำคัญ : พฤติกรรมการอนุรักษ์ แม่น้ำบางปะกง

Thesis Title : A STUDY OF THE BANGPAKONG RIVER CONSERVATION
BEHAVIORS OF THE PEOPLE IN CHACHOENGSAO PROVINCE
Name : Mr. Somyot Kaewmora
Degree : Master of Arts (Social Sciences for Development)
Year : 2005
Chairman Thesis adviser : Dr. Amnouy Paeiay
Thesis adviser : Asst. Prof. Somsak Yimchang

ABSTRACT

This research was conducted to investigate the Bangpakong River conservation behaviors of the people in Chachoengsao province and the problems or obstacles in the river conservation. The samples were 388 people, one from each family, living within 500 meters from the river. The questionnaires, consisted of 4 parts, were used to collect the data which were analyzed using mean, standard deviation, percentage, t-test, One-Way ANOVA, and Sheffe.

The research found that the behaviors of the samples in the river conservation were at a moderate level. The study showed different behaviors in the river conservation according to sex, age, occupation and knowledge levels of the river and water conservation while there were no differences in conservation behaviors among the people with different levels of education.

This research suggested that government sectors and the people in charge should determine a policy and concrete activities that include engaging in campaigns to publicize an appropriate conservation. Moreover, strict laws should be enforced. Both government sectors and local organizations should accelerate an installation of the central-deteriorated water system to dispose of sewage from the community before it is released into the Bangpakong River.

Keyword : Conservation behaviors, Bangpakong river